

SKR:s yttrande - Skärpta villkor för friskolesektorn - ytterligare förslag (SOU 2025:123)

Joakim Stymne har varit särskild utredare för uppdraget att lämna förslag som säkerställer att de skattemedel som avsätts för skolan används till det medlen är avsedda för. Utredaren lämnade ett delbetänkande 7 april 2025 *Skärpta villkor för friskolesektorn* (SOU 2025:37). SKR yttrade sig över delbetänkande 13 juni 2025. SKR lämnar följande yttrande över de förslag som presenteras i slutbetänkandet.

Sammanfattning

SKR tillstyrker förslag om:

- Utökning av bristfällig verksamhet genom ansökan om godkännande.
- Utökning av bristfällig verksamhet genom förvärv.
- Upplyningsplikt vid anmälan om förändring av det bestämmande inflytandet.
- Återkallelse vid överträdelse av förvärvsförbudet.
- Ansökan om förhandsbesked.
- Skyndsamt handläggning av förhandsbesked.
- Avgift och föreskriftsrätt.
- Utökat tillsynsansvar.
- Belägenhetsadress och antal elever ska framgå av beslut om godkännande.
- Påtagligt negativa följder ges en tydligare definition.

SKR avstår från synpunkter på förslag som huvudsakligen vänder sig till de enskilda huvudmännen, vilket gäller följande förslag:

- 10.6. Insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten ska finnas hos den enskilde huvudmannen
- 10.7. Bristande förmåga eller vilja att fullgöra sina skyldigheter

- 11.5.2. Sanktionsavgift när en huvudman bedriver verksamhet utanför godkännandet

Allmänna synpunkter

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ger följande kompletterande medskick till de ståndpunkter som redovisas i detta yttrande.

Förslagen om fristående och offentliga aktörers möjligheter behöver ses samlat

- SKR strävar efter att stärka regelverk som leder till lika villkor för offentliga och fristående utövare samtidigt som möjligheterna att bedriva verksamhet för oseriösa aktörer ska försvåras. För att nå detta behöver vissa förslag i delbetänkandet genomföras. Förslagen i föreliggande betänkande kan också verka i den riktningen, men det är viktigt att de är möjliga att genomföra i små kommuner. Det behöver vara en balansgång mellan att åtgärderna gör det möjligt att bättre motverka oseriösa aktörer samtidigt som med uppföljning och kontroll innebär ökad administration.
- SKR delar utredarens bedömning att förslagen i föreliggande utredning behöver ses som en helhet tillsammans med de förslag som presenterades i delbetänkandet för att nå önskade effekter.
- För detta behöver förslagen även ses tillsammans med förslagen från *Verktyg för en med ändamålsenlig resursfördelning till skolan* (SOU 2025:72). Det gäller exempelvis möjligheterna att återkräva skolpeng, som hänger ihop med de villkorade beloppen.
- SKR pekar på att det fortsatt kan finnas svårigheter att komma till rätta med de missförhållanden som finns och som förslagen i föreliggande betänkande handlar om, ifall inte skärpningar för ägar- och ledarprövning är etablerade.

Förslagen måste vara möjliga att genomföra för såväl stora som små kommuner

- SKR anser att den administrativa bördan för att lämna yttranden riskerar att bli stor för små kommuner. De kan även ha svårare att utreda förvärvsförbud på förskoleområdet.
- Utmaningarna ser olika ut mellan olika skolformer. För gymnasiet del lämnar i princip alla kommuner idag yttranden, för grundskolan görs bedömningar utifrån negativa påföljder men inom förskolan lämnas sällan yttranden om det inte rör tydliga negativa påföljder.
- Med tanke på de demografiska utmaningar som finns i stort sett överallt kommer de negativa påföljderna sannolikt att öka, eftersom det kommer att finnas överkapacitet i utbildningsplatser på fler håll. Det är positivt om tillsynsmyndigheterna kan ta större hänsyn till

sådana bedömningar, för att motverka risken att kostnaderna skjuter i höjden.

- För kommuner där det idag finns fristående verksamhet i mindre omfattning kan förslagen i dagsläget vara möjliga att genomföra, men om det förändras, och till exempel större aktörer ansöker om ny verksamhet i små kommuner kan omfattningen av de bedömningar som kan krävas vara svår att överblicka.

Ytterligare kommentarer

- SKR lämnar i huvudsak synpunkter utifrån det kommunala perspektivet, och lämnar därmed inte bedömningar av hur förslagen påverkar de fristående verksamheterna eller Skolinspektionen som sådana.
- SKR anser att reformer generellt ska följas och utvärderas för att det ska vara möjligt att förändra utifrån de konsekvenser reformerna får. De förslag som föreslås i denna utredning bör följas noga. I en sådan uppföljning bör även konsekvenserna av den skärpning av ägar- och ledningsprövningen som gjordes 2023 ingå. SKR erfar att såväl stora som små kommuner har haft svårigheter med omfattningen av arbetet som detta först med sig. Det är även väsentligt att se att ägar- och ledningsprövningen kan vara ett tillräckligt kraftfullt verktyg för att motverka oseriösa aktörer.
- Små kommuner kan behövs samverka för att arbetet med tillstånd och tillsyn ska kunna bedrivas korrekt och effektivt. Det är viktigt att hinder för sådan samverkan undanröjs. SKR delar Riksrevisionens slutsats i rapport¹ att ett statligt initiativ för ökad samverkan kan stärka likvärdigheten och rättssäkerheten för arbetet i små kommuner.
- Kommunerna behöver goda förutsättningar för att kunna dimensionera utbildningen. För förskola och grundskola handlar det främst om att ha en förskole- och skolstruktur som möter behoven, och som kan förändras utifrån demografiska och andra förändringar. För gymnasieskola och vuxenutbildning tillkommer dimensionering utifrån program och inriktningar; som sker inom ramen för planerings- och dimensioneringsarbetet utifrån analys av arbetsmarknadens behov. Det är även viktigt att ta hänsyn till Skolverkets planeringsunderlag vid dessa bedömningar.
- Att göra relevanta konsekvensanalyser är en arbetsuppgift som kräver såväl resurser som kompetens inom områden som inte säkert finns på mindre förvaltningar. Det krävs både att det ska vara

¹ Likvärdighet i förskolan – statens stöd, uppföljning och tillsyn; Riksrevisionen RiR 2025:15

möjligt att ge relevanta utlåtanden och att dessa utlåtanden följs för att det ska vara lämpligt att genomföra förändringen. För större kommuner kommer det inte att vara någon förändring, då man redan idag alltid yttrar sig, men för mindre kommuner kommer det att vara en ökad administrativ börda som man inte alltid är rustad för. Idag finns kommuner med få fristående verksamheter, som bedömer att problemen inte blir så stora, men om verksamheterna ökar blir situationen en annan.

- Såväl ägar- och ledningsprövning som att yttra sig inför godkännande är prövande för många kommuner, såväl avseende kompetens inom såväl det juridiska som det ekonomiska området.

10.3. Utökning av bristfällig verksamhet genom ansökan om godkännande

Utredningens förslag: Villkoret att den enskilde ska ha förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen ska skärpas och förtydligas. Den enskilde *ska* inte anses uppfylla villkoret under

- tiden som en tillsyn pågår efter ett beslut om föreläggande,
- två år från ett beslut om sanktionsavgift på grund av överträdelse av ett godkännande som enskild huvudman, överträdelse av värderingsöverföringsförbud eller att anmälan om nedläggning av en skolenhet inte gjorts i rätt tid,
- tre år från ett beslut om föreläggande som förenats med vite eller värdeöverföringsförbud, eller som avser allvarligt missförhållande, eller
- fem år från ett beslut om återkallelse av godkännande på grund av allvarligt missförhållande, att huvudmannen inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller överträdelse av förvärvsförbudet som föreslås nedan, eller ett beslut om statlig åtgärd för rättelse.

Efter den tid som avses i första stycket *får* vid bedömningen av om den enskilde har förutsättningar att följa föreskrifterna för utbildningen beaktas om tillsynsmyndigheten under de senaste fem åren beslutat om sådant ingripande.

Vid bedömningen av om den enskilde har uppfyllt det skärpta villkoret ska även ingripande mot en enskild huvudman som vid tidpunkten för tillsynsmyndighetens beslut ingick i samma koncern eller hade i huvudsak samma direkta eller indirekta ägare som den enskilde beaktas.

Om det finns särskilda skäl ska ett ingripande vid tillsyn inte beaktas vid bedömningen av det skärpta villkoret.

SKR tillstyrker förslaget. Ett förvärvsförbud vid situationerna som beskrivs i förslaget är ett sätt att försvåra för oseriösa aktörer utan att det bör påverka övriga i så stor utsträckning att det motverkar syftet.

10.4. Utökning av bristfällig verksamhet genom förvärv

Utredningens förslag: En fysisk eller juridisk person får inte förvärva ett direkt eller indirekt bestämmande inflytande i en enskild huvudman under den tid som personen har förvärvsförbud.

Förvärvsförbudet gäller för en fysisk eller juridisk person under den tid som personen inte uppfyller det skärpta villkoret som ställs för att godkännas som enskild huvudman om att den enskilde ska ha förutsättningar i övrigt att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Vid bedömning av om förvärvsförbud föreligger ska tillsynsmyndigheten även beakta ingripande mot tillsyn mot enskild huvudman som vid tidpunkten för beslutet ingick i samma koncern, eller hade i huvudsak samma direkta eller indirekta ägare som personen, eller som personen genom direkt eller indirekt ägande hade ett bestämmande inflytande över.

Om det finns särskilda skäl ska ett ingripande vid tillsyn inte beaktas vid bedömningen av om förvärvsförbud föreligger.

SKR tillstyrker förslaget av samma skäl som för 10.3.

10.4.2. Upplyningsplikt vid anmälan om förändring av det bestämmande inflytandet

Utredningens förslag: I en anmälan om förändring av det bestämmande inflytandet i den enskilde huvudmannen ska huvudmannen lämna upplysningar om det pågår en tillsyn av, eller tillsynsmyndighet beslutat om sådant ingripande vid tillsyn som omfattas av det av utredningen föreslagna skärpta *villkoret* mot den person som förvärvar ett direkt eller indirekt bestämmande inflytande i huvudmannen eller en enskild huvudman som personen haft bestämmande inflytande över genom ägande.

Upplysningar ska också lämnas om pågående tillsyn av, eller om det beslutats om ingripande som omfattas av villkoret mot en enskild huvudman som vid tidpunkten för tillsynsmyndighetens beslut ingick i

samma koncern som personen som förvärvat det bestämmande inflytandet, eller hade i huvudsak samma direkta eller indirekta ägare som personen.

Den enskilde huvudmannen ska därutöver lämna de upplysningar som är av betydelse för bedömningen av om en överträdelse av förvärvsförbudet ägt rum.

Om uppgifterna enligt ovan inte lämnas i anmälan ska tillsynsmyndigheten besluta om sanktionsavgift.

SKR tillstyrker förslaget men menar samtidigt att regelverket behöver implementeras på ett sådant sätt att det inte försvåras av de stora skillnaderna mellan kommuner avseende kapacitet och organisering för att göra de relevanta bedömningarna. Även om ansvaret åligger den enskilda huvudmannen finns utredningsskyldighet hos kommunen, och beroende på hur långtgående en sådan skyldighet bedöms vara behövs system för att dela information mellan kommuner och för Skolinspektionen att stödja kommunerna.

Idag saknas ett nationellt register över samtliga skolhuvudmän, vilket skulle vara ett verktyg som underlättar arbetet för kommunerna. SKR noterar att i utredningen *Rektor i fokus – förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap* (SOU 2026:4) läggs förslag på upprättandet av ett sådant register, som SKR ställer sig positiva till.

10.4.3. Återkallelse vid överträdelse av förvärvsförbudet

Utredningens förslag: Ett godkännande av enskild som huvudman får återkallas om en fysisk eller juridisk person har ett direkt eller indirekt bestämmande inflytande i den enskilde huvudmannen som har förvärvats i strid med förvärvsförbudet.

Om tillsynsmyndigheten bedömer att ett godkännande kan återkallas ska myndigheten informera personen som har det bestämmande inflytandet och den enskilda huvudmannen om bedömningen.

Myndigheten ska ge personen och huvudmannen tillfälle att yttra sig innan beslutet om återkallelse fattas. Myndigheten ska samtidigt upplysa om att den enskilde huvudmannens godkännande kan återkallas om personen inte minskar sitt innehav i huvudmannen på så sätt att denne inte längre har ett direkt eller indirekt bestämmande inflytande.

Utredningens förslag: Ett beslut om återkallelse av godkännande på grund av överträdelse av förvärvsförbudet får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd ska krävas för prövning i kammarrätt.

SKR tillstyrker förslaget, med samma tillägg som för 10.4.2.

10.4.4. Ansökan om förhandsbesked

Utredningens förslag: En fysisk eller juridisk person får ansöka hos en tillsynsmyndighet om förhandsbesked om personen har ett förvävsförbud.

Om tillsynsmyndigheten lämnar förhandsbesked att förvävsförbud inte gäller för sökande är besked bindande för myndigheten i förhållande till förvärv av enskild huvudman som sker inom ett år från beslutet.

Andra stycket gäller inte om det framkommer omständigheter som förändrar myndighetens bedömning om dessa

- inte var kända för myndigheten vid förhandsbeskedet, eller
- inträffar efter förhandsbeskedet, men innan tidpunkten för det förvärv som är föremål för tillsyn.

En ansökan om förhandsbesked ska vara skriftlig. I ansökan ska den enskilde lämna de uppgifter som behövs för att förhandsbeskedet ska kunna lämnas.

SKR tillstyrker förslaget, och anser att det är viktigt att det ska vara möjligt att ändra beslutet även efter ett förhandsbesked i de fall ny och väsentlig information har tillkommit. Det behövs för att det inte ska bli orimliga krav på utredningsskyldighet för små huvudmän som har mindre kapacitet och organisering för detta. Arbetet behöver bedrivas på en nivå som inte skapar oproportionerliga utredningskrav för kommuner och samtidigt ger det skydd mot oseriösa aktörer som eftersträvas.

10.4.5. Skyndsam handläggning

Utredningens förslag: Tillsynsmyndigheten ska lämna förhandsbesked inom tre månader efter att ansökan kom in.

Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten besluta om längre handläggningstid av ansökan. Sökande ska underrättas om beslutet.

SKR tillstyrker förslaget.

10.4.6. Avgift och föreskriftsrätt

Utredningens förslag: Skolinspektionen eller den kommun som handlägger ärendet om ansökan om förhandsbesked får ta ut en avgift för en sådan ansökan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ansökan om förhandsbesked hos Skolinspektionen.

SKR tillstyrker förslaget med tillägg att det bör vara kommunerna som får avgöra storlek på avgiften utifrån självkostnadsprincipen. Det är väsentligt att kommunerna inte får nya kostnader av det utökade uppdraget med förhandsbesked. Varje kommun bör få fastställa hur stor avgiften ska vara, eftersom det kommer att variera vad för kostnadstäckning som behövs, både utifrån hur man lägger upp arbetet lokalt men även utifrån olika kostnadsnivåer i olika delar av landet. Vilken avgift som ska tas ut bör beslutas i kommunfullmäktige i form av en lokal kommunal föreskrift om taxa, vilket bör vara innebörden av de föreskrifter som regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela.

10.5. Utökat tillsynsansvar

Utredningens förslag: Tillsynsmyndigheten ska ha tillsyn över de föreslagna bestämmelserna om förvärvsförbud och upplysningsplikt.

SKR tillstyrker förslaget.

11 Förslag om en ändamålsenlig process för godkännande som huvudman

SKR är positiv till att förslagen stärker möjligheterna till planering för gymnasieskola och vuxenutbildningens planering.

Utgångspunkt för arbetet är den av riksdagen beslutade reformen Planering och dimensionering för gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning. Syftet är att bättre dimensionera utbildningssystemet

i Sverige, genom att kommuner samarbetar för att planera och erbjuda utbildningar som i större utsträckning möter arbetsmarknadens behov. Reformen ställer krav på kommunerna att ingå samverkansavtal kring utbudet av gymnasial utbildning. De fristående huvudmännen har inte samma krav att ingå i samverkan. Det innebär att en fristående skola kan utöka antalet klasser på en av eleverna efterfrågad utbildning, som exempelvis gymnasiet samhällsvetenskapliga program, samtidigt som de kommunala huvudmännen drar ned på antalet platser på motsvarande program för att anpassa volymerna utifrån arbetsmarknadens behov.

De föreslagna förändringarna i föreliggande utredning möjliggör mer likvärdiga förhållanden mellan kommunala och fristående huvudmän. Det möjliggöra en bättre grund för dialog och samverkan om utbudet om även befintliga tillstånd behöver omprövas vid förändringar i elevantalet.

11.5.1. Belägenhetsadress och antalet elever ska framgå av beslut om godkännande och beslutet kan förenas med ytterligare villkor.

Utredningens förslag: Ett godkännande ska utöver viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskolenhet avse en viss plats som anges genom belägenhetsadress eller motsvarande beteckning.

Ett godkännande som huvudman för förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola ska förenas med villkor om högsta antal utbildningsplatser vid skolenheten. Ett godkännande som huvudman för gymnasieskola ska därutöver förenas med villkor om högsta antal utbildningsplatser vid respektive program och, i förekommande fall, inriktning.

Ett godkännande får även i övrigt förenas med villkor om antalet utbildningsplatser och med andra villkor som är av betydelse för verksamheten.

Om en huvudman endast ansöker om att ändra belägenhetsadress eller motsvarande, utöka antalet utbildningsplatser eller att ändra sådana andra villkor som givits i godkännande och som är av betydelse för verksamheten ska prövningen som huvudregel innebära påtagligt negativa följder för elevernas eller för ansökan om utökning av antalet utbildningsplatser ska den godkännande myndigheten även pröva om den enskilde i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Om det finns skäl för det får den godkännande myndigheten även pröva andra villkor.

Utredningens bedömning: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7§ meddela föreskrifter att en prövning enligt 2a kap 2§, om det finns särskilda skäl, får göras vid andra tillfällen än vad som framgår av 2 kap. 1§ första stycket skolförordningen respektive 2 kap. 1§ första stycket gymnasieförordningen.

Utredningens bedömning: Regeringen bör utreda om rätten att bedriva resursskola ska regleras genom Skolinspektionens beslut om godkännande.

SKR tillstyrker förslaget och delar utredningens bedömning. Såväl belägenhetsadress och antal utbildningsplatser är faktorer som är av stor vikt för kommunens egen verksamhet. Frågan om belägenhetsadress och antal utbildningsplatser är avgörande för kommunens möjligheter att planera för och ta ansvar för verksamheterna. Många kommuner har redan i dag med belägenhetsadress i sin tillståndsgivning på förskoleområdet, och ser att fördelarna överväger mot de nackdelarna som den ökade administration det kan innebära.

När förutsättningarna för kommunens verksamhet förändras, exempelvis vid demografiska förändringar, eller när arbetsmarknadens behov förändras behöver kommunen kunna ta ansvar för helheten. Förslagen är ett sätt att komma till rätta med de problem som det har skapat för kommunernas planering när de egna verksamheterna har behövt minska, men då utökningar i fristående verksamheter har motverkat kommunens intention med förändringen.

När det gäller gymnasieskolan handlar det även om arbetet med planering- och dimensionering, där det på vissa håll varit svårt att få med de fristående aktörerna i dialogen, vilka istället har kunnat förändra sin befintliga verksamhet så att det har motverkat den kommunala samverkan.

SKR är därför positiva till förändringarna att nya förutsättningar ska kräva nya tillstånd, då det ökar kommunernas möjligheter att såväl planera sin verksamhet samtidigt som möjligheterna stärks att neka tillstånd om kommunens förutsättningar påverkas påtagligt negativt.

11.5.3. Påtagliga negativa följder ges tydligare definition

Utredningens förslag: Vid bedömningen av om en etablering innebär påtagligt negativa följder för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen bedrivs ska den godkännande myndigheten i sin samlade bedömning beakta negativa

ekonomiska, organisatoriska eller pedagogiska konsekvenser som bedöms bestå i mer än tre år från den tidpunkt då utbildningen är avsett att påbörjas.

SKR tillstyrker förslaget. Kommunernas bedömningar underlättas med en tydlig definition att förhålla sig till.

11.5.4. Kommuner ska yttra sig till Skolinspektionen och ersättas för sina kostnader för yttrandet

Utredningens förslag: Statens skolinspektion ska i sin handläggning av en ansökan om godkännande som huvudman inhämta ett yttrande från den kommun där utbildning är avsedd att bedrivas. Kommunen är då skyldig att inkomma med ett yttrande till Skolinspektionen. Skolinspektionen ska inte inhämta ett yttrande om det är uppenbart obehövt.

Kommunen ska till sitt yttrande bifoga en beskrivning av de ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenserna som uppstår om ansökan skulle bifallas. Om ansökan avser gymnasieskolan ska konsekvenserna även beskrivas för övriga kommuner inom det primära samverkansområdet.

Bestämmelsen i 2 kap. 2§ gymnasieförordningen om att närliggande kommuner som kan antas bli berörda av en ansökan ska ges tillfälle att yttra sig under Skolinspektionens handläggning förs in i skollagen.

En kommun som är skyldig att yttra sig över en ansökan ska ersättas för kostnaden för arbetet med konsekvensbeskrivningen. Ersättningen ska bekostas av den enskilde genom en avgift som erläggs Skolinspektionen i samband med ansökan om godkännande av enskild som huvudman. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgiftens storlek.

SKR delar utredningens bild av vikten av att fristående verksamheter inte ska påverka kommunerna negativt, och att såväl kommunerna som Skolinspektionen i sin behandling av ansökningar ska fästa vikt vid de analyser som kommunerna gör om påverkan. Påverkan på kommunen som hemkommun och kommunen som huvudman kan vara perspektiv som belyses i kommunens yttranden. Samtidigt är det osäkert om ett obligatoriskt förfarande kommer att ge den effekt som efterfrågas utan att konsekvenserna för kommunerna blir för stora.

Utredningen menar att det är de fristående aktörer som ska bekosta de administrativa kostnaderna för att göra konsekvensanalyser, men beaktar

inte tillräckligt att det inte enbart är en fråga om ekonomiska konsekvenser utan även vilken kapacitet för frågorna som finns i små kommuner.

Istället för att göra det obligatoriskt för kommunen att yttra sig inför godkännande kan ett stärkt ansvar för beslutande instans att ta hänsyn till de yttranden över konsekvenser som lämnas vara en väg att gå.

12.1. Ikraftträdande

Utredningens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2028.

SKR är tveksam till ett ikraftträdande den 1 januari 2028, då det kan behöva längre förberedelser lokalt efter att ett beslut har fattats i riksdagen innan kommunerna har skapat en god organisation överallt för de förändringar som föreslås. Detta gäller särskilt tillsyns- och tillståndsprövningen inom förskolan. Ytterligare ett skäl att skjuta på ikraftträdandet är den mängd pågående reformer som ska implementeras samtidigt.

12.2. Belägenhetsadress och antal elevplatser ska framgå även av befintliga godkännanden

Utredningens förslag: De nya bestämmelserna om att godkännande ska förenas med villkor om att utbildningen ska bedrivas på viss plats som ska anges med belägenhetsadress eller motsvarande beteckning samt det högsta antalet utbildningsplatser, ska tillämpas på enskilda som före ikraftträdandet har godkänts som huvudmän.

Skolinspektionen och de kommunala myndigheterna ska senast den 1 januari 2030 besluta om godkännande som har förenats med sådana villkor.

Beslut om godkännande som avser belägenhetsadress eller motsvarande beteckning, ska grunda sig på förhållandena vid tidpunkten för beslutet.

Beslut om godkännande som avser det högsta antalet utbildningsplatser ska grunda sig på antalet elever vid skolenheten och i förekommande fall vid program eller inriktning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om hur det högsta antalet utbildningsplatser ska bestämmas.

En prövning ska som huvudregel inte avse om förutsättningar för godkännande enligt 2 a kap. 3–12 §§ är uppfyllda. Om det finns särskilda skäl får prövningen dock avse om förutsättningar som anges i 2 a kap. 2 §

är uppfyllda. Om förutsättningarna enligt 2 a kap. 2 § inte är uppfyllda får godkännandet återkallas.

De prövande myndigheterna ska inte ta ut någon avgift för handläggningen av godkännandena.

Beslut att förena ett godkännande med villkor och om återkallelse av godkännande får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

SKR tillstyrker förslaget om övergångsperiod, så att befintliga tillstånd hinner ändras.

12.3. Skärpt villkor vid ansökan om godkännande och förvärvsförbud m.m.

Utredningens bedömning: Det saknas behov av övergångsbestämmelser för förslagen om skärpta villkor vid ansökan och förvärvsförbud samt för utredningens övriga förslag.